

KOMPLEKSOWA NOWELIZACJA KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH.

12 kwietnia 2022 roku opublikowano nowy akt prawny ("**Nowelizacja**") znacząco zmieniający Kodeks spółek handlowych ("**KSH**"). Nowelizacja wejdzie w życie w dniu 13 października 2022 roku. Jest to największa od 20 lat nowelizacja KSH, która przewiduje:

- wprowadzenie koncepcji grupy regulowanej i związanego z nią prawa holdingowego dotyczącego spółek;
- zmiany zasad odpowiedzialności członków zarządu;
- reformę regulacji w zakresie ładu korporacyjnego, która obejmie polskie spółki kapitałowe (częściowo tylko spółki akcyjne); oraz
- doprecyzowanie sposobu liczenia kadencji organów korporacyjnych spółki.

Zagadnienia

- Koncepcja grupy regulowanej
- Nowe zasady odpowiedzialności członków organów
- Nowy wymiar nadzoru korporacyjnego
- Sposób liczenia kadencji organów

KONCEPCJA GRUPY REGULOWANEJ

Kontekst

Nowelizacja stworzyła koncepcję spółki z grupy w celu uznania faktycznej kontroli gospodarczej, jaką spółka dominująca sprawuje nad swoimi spółkami zależnymi. Realizuje się to poprzez umożliwienie spółce dominującej wydawania poleceń jej spółkom zależnym. W rezultacie, w przypadku wykonywania takich poleceń, odpowiedzialność zarządów spółek zależnych jest ograniczona, podczas gdy odpowiedzialność spółki dominującej jest odpowiednio większa. Koncepcja ta wywodzi się z niemieckiej koncepcji, zgodnie z którą wspólnicy niemieckiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mogą wydawać instrukcje organom zarządzającym Spółki (z pewnymi wąsko określonymi ograniczeniami). Jednakże, sposób w jaki zostało to wprowadzone do prawa polskiego wydaje się być znacznie bardziej

skomplikowany i trudniejszy do stosowania w praktyce, w szczególności w zakresie wydawania wiążących poleceń spółce zależnej.

Struktura ta może być przydatna w następujących okolicznościach:

- w sytuacji, gdy grupa podlega porozumieniu w zakresie finansowania, które wymaga międzygrupowych gwarancji i zabezpieczeń, a członkowie grupy muszą przystąpić jako podmioty zobowiązane do kredytów udostępnianych spółce dominującej; oraz
- w sytuacji, gdy istnieje chęć narzucenia zasad, polityk i praktyk biznesowych w sposób jednolity dla całej grupy, nawet jeśli nie leży to w najlepszym interesie każdego członka grupy.

Konsekwencją takiej struktury jest zapewnienie różnych form ochrony współnikom/akcjonariuszom mniejszościowym i przyznanie odpowiednio większych uprawnień nadzorczych spółce dominującej.

Przyjęcie takiej struktury nieuchronnie wiąże się z pewną dozą biurokracji. Jest również mało prawdopodobne, aby była ona popularna w grupie, w której obecni są wspólnicy/akcjonariusze mniejszościowi. Ponadto, zgodnie z przepisami podatkowymi, spółki zależne nadal będą musiały otrzymywać korzyści finansowe na warunkach rynkowych za udzielanie gwarancji w ramach struktury finansowania grupowego, co oznacza, że spółki zależne zawsze będą otrzymywać "korzyść" z tytułu uczestnictwa w tych porozumieniach bez konieczności stosowania struktury grupy regulowanej w celu ochrony przed odpowiedzialnością. Nie wiadomo zatem, na ile struktura ta okaże się przydatna w praktyce.

Opisane wyżej nowe przepisy są niezależne od zasad tworzenia podatkowych grup kapitałowych dla celów wspólnego rozliczania podatku dochodowego od osób prawnych. Dotychczas takie grupy nie cieszyły się popularnością ze względu na restrykcyjny charakter polskich przepisów dotyczących opodatkowania grupowego. W ostatnim czasie zostały one złagodzone. W szczególności zniesiono wymóg minimalnego wskaźnika zyskowności. Złagodzenie przepisów podatkowych może również zachęcić do tworzenia struktur grupowych z wykorzystaniem polskich spółek, wprowadzonych na mocy Nowelizacji.

Spółki, które mogą uczestniczyć w strukturze

Grupa, której dotyczy Nowelizacja obejmuje spółkę dominującą i spółkę lub spółki od niej zależne, kierujące się wspólną strategią gospodarczą w celu realizacji wspólnego interesu, uzasadniającą sprawowanie przez spółkę dominującą jednolitego kierownictwa nad spółką zależną albo spółkami zależnymi, w każdym przypadku ustanowioną na mocy uchwał współników/akcjonariuszy spółek zależnych spełniających kryteria opisane poniżej. Nie ma jednak potrzeby wykazywania istnienia takiego "wspólnego interesu" w celu podjęcia takiej uchwały.

Spółki, które mogą uczestniczyć w tej strukturze (określane w niniejszym briefingu jako "grupa regulowana"), muszą spełniać ogólne kryteria dotyczące relacji między spółką dominującą a spółką zależną określone w KSH. Spółkami, które nie mogą uczestniczyć w tej strukturze jako spółki zależne, są: spółki publiczne (tj. posiadające akcje notowane na giełdzie), spółki w likwidacji i spółki w upadłości.

Ze względu na komplikacje wynikające z posiadania udziałów/akcji mniejszościowych, opisane poniżej, jest jednak prawdopodobne, że w grupie

regulowanej będą uczestniczyć głównie te spółki w ramach grup kapitałowych, które będą w całości własnością spółki dominującej.

Nowelizacja nie stanowi wyrażnie, czy spółka zagraniczna może uczestniczyć w grupie regulowanej (jako spółka dominująca lub zależna). Jednakże w Nowelizacji znajduje się odniesienie do spółek zagranicznych. Przed włączeniem spółki zagranicznej do grupy regulowanej, warto sprawdzić, czy koncepcja grupy regulowanej nie stoi w sprzeczności z ustawodawstwem zagranicznym, które ma zastosowanie do tego podmiotu.

Uczestnictwo w grupie spółek

Procedura utworzenia grupy regulowanej jest następująca:

- Wymagane jest podjęcie uchwały wspólników/akcjonariuszy z większością 75% głosów oddanych za podjęciem uchwały przez każdą spółkę zależną uczestniczącą w grupie regulowanej ze wskazaniem spółki dominującej. Nie ma wymogu podjęcia uchwały przez spółkę dominującą; oraz
- Członkostwo w grupie regulowanej podlega ujawnieniu w rejestrze (w Krajowym Rejestrze Sądowym - KRS) w odniesieniu do każdego członka grupy regulowanej, w tym spółki dominującej. W przypadku, gdy spółka dominująca posiada siedzibę za granicą, takie uczestnictwo wystarczy ujawnić w rejestrze prowadzonym dla odpowiednich polskich spółek zależnych. Znaczną część przepisów dotyczących uczestnictwa w grupie regulowanej stosuje się od momentu takiego ujawnienia.

Wiążące polecenia

Zgodnie z Nowelizacją, spółka dominująca będzie mogła wydać spółce zależnej uczestniczącej w grupie regulowanej wiążące polecenie dotyczące prowadzenia spraw spółek zależnych, jeżeli będzie to uzasadnione interesem takiej grupy (z pewnymi określonymi wyjątkami). Aby polecenie było ważne, musi zostać wydane w formie pisemnej lub elektronicznej.

Takie polecenie powinno określać co najmniej (1) oczekiwane zachowanie spółki zależnej będące skutkiem polecenia, (2) interes grupy, uzasadniający wykonanie polecenia, (3) spodziewane korzyści lub szkody, które spółka zależna odniesie w następstwie wykonania polecenia (o ile występują) i (4) przewidywany sposób i termin naprawienia spółce zależnej ewentualnej szkody poniesionej w wyniku wykonania polecenia.

Spółka zależna ma obowiązek odmówić wykonania polecenia:

- jeśli doprowadziłoby ją ono do niewypłacalności albo do zagrożenia niewypłacalnością; lub
- w przypadku spółek zależnych innych niż spółki będące w całości własnością spółki dominującej – również jeśli istnieje uzasadniona obawa, że jest ono sprzeczne z interesem tej spółki i wyrządzi jej szkodę, która nie będzie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę zależną uczestniczącą w grupie regulowanej w okresie dwóch lat, licząc od dnia, w którym nastąpi zdarzenie wyrządzające szkodę, chyba że umowa lub statut takiej spółki stanowi inaczej. W określeniu wysokości szkody spółka zależna jest zobowiązana uwzględnić korzyści uzyskane w związku z jej uczestnictwem w grupie w okresie ostatnich dwóch lat obrotowych.

W umowie/statucie spółki zależnej można wprowadzić dodatkowe przesłanki odmowy wykonania wiążącego polecenia pod warunkiem dokonania wykupu

udziałów albo akcji tych wspólników albo akcjonariuszy spółki zależnej, którzy sprzeciwiliby się zmianie wprowadzającej takie dodatkowe przesłanki.

Wykonanie polecenia lub odmowa jego wykonania następuje na podstawie uprzedniej uchwały zarządu spółki zależnej.

Dodatkowe uprawnienia rady nadzorczej

Rada nadzorcza spółki dominującej jest zobowiązana nadzorować realizację interesu jej grupy regulowanej przez każdą spółkę zależną uczestniczącą w takiej grupie. Jej umowa /statut może stanowić inaczej. Dla spółek zależnych oznaczać to będzie podleganie podwójnemu nadzorowi – nie tylko na szczeblu samej spółki, ale także na szczeblu całej grupy. W celu wykonania tego uprawnienia do nadzoru, rada nadzorcza spółki dominującej może zażądać od spółki zależnej udostępnienia ksiąg i innych dokumentów oraz udzielenia informacji. W przypadku braku rady nadzorczej uprawnienia te przysługują będą zarządowi spółki dominującej. Rada nadzorcza spółki dominującej jest również obowiązana do sporządzania sprawozdania ze swojej działalności za rok obrotowy.

Wyłączenie odpowiedzialności członków zarządu spółek zależnych

Zgodnie z nowymi przepisami, członek zarządu spółki zależnej nie poniesie odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną (i) wykonaniem polecenia spółki dominującej w sposób zgodny z Nowelizacją lub (ii) działając w interesie grupy spółek.

Dodatkowa odpowiedzialność spółki dominującej

W związku z ograniczeniem odpowiedzialności zarządu spółki zależnej, odpowiedzialność spółki dominującej zostaje odpowiednio zwiększona. Spółka dominująca będzie zatem ponosić odpowiedzialność na zasadzie winy za szkodę spowodowaną przez jej wiążące polecenie, jeżeli nie zostanie ona naprawiona spółce zależnej we wskazanym terminie. Chociaż nie jest to wyraźnie powiedziane, wydaje się, że naprawa powinna być dokonywana na koszt spółki dominującej. W przypadku spółek zależnych będących w całości własnością jednego podmiotu odpowiedzialność powstaje tylko wtedy, gdy dane polecenie powoduje niewypłacalność spółki. Ma to zatem na celu ochronę wierzycieli.

W przypadku, gdy spółka zależna ma wspólników/akcjonariuszy mniejszościowych, spółka dominująca będzie odpowiedzialna za obniżenie wartości ich udziału, o ile dojdzie do tego wskutek wykonania polecenia wydanego przez spółkę dominującą.

Spółka dominująca będzie również odpowiadać wobec wierzycieli każdej spółki zależnej, jeżeli tacy wierzyciele nie mogą odzyskać należności od spółki zależnej, chyba że spółka dominująca nie ponosi winy lub szkoda nie powstała wskutek wykonania jej wiążącego polecenia.

Ochrona wspólników/akcjonariuszy mniejszościowych

Ustawodawca zdecydował się wprowadzić w Nowelizacji kilka przepisów dotyczących ochrony wspólników/akcjonariuszy mniejszościowych spółek uczestniczących w grupie regulowanej.

Prawo żądania odkupu

Akcjonariusze lub wspólnicy będą mieli prawo żądania od spółki dominującej odkupu ich udziałów lub akcji w trzech sytuacjach:

- jeśli bezpośrednio, pośrednio lub na podstawie porozumień z innymi osobami spółka dominująca reprezentuje co najmniej 90% kapitału zakładowego spółki zależnej uczestniczącej w grupie regulowanej. Umowa lub statut spółki mogą obniżyć ten próg do 75%;
- jeśli nie wyrażą zgody na podjęcie uchwały w sprawie zmiany umowy/statutu spółki poprzez wprowadzenie przesłanek (innych niż ustawowe) odmowy wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej; lub
- jeśli nie wyrażą zgody na wprowadzenie do umowy/statutu spółki zależnej postanowienia, zgodnie z którym spółka dominująca reprezentująca mniej niż 90% kapitału zakładowego (ale co najmniej 75%) może żądać przymusowego wykupu udziałów albo akcji od wspólników albo akcjonariuszy mniejszościowych.

Wykup realizowany jest na zasadach podobnych do wykupu akcji spółki akcyjnej w związku ze zmianą przedmiotu jej działalności. Cenę akcji lub udziałów ustala biegły wyznaczany przez zgromadzenie wspólników (walne zgromadzenie) spółki.

Prawo żądania audytu działalności grupy

Wspólnik albo akcjonariusz mniejszościowy spółki zależnej należącej do grupy regulowanej, reprezentujący samodzielnie bądź łącznie z innymi wspólnikami albo akcjonariuszami tej spółki co najmniej jedną dziesiątą kapitału zakładowego, będzie mógł w dowolnym czasie żądać wyznaczenia przez sąd rejestrowy firmy audytorskiej w celu zbadania rachunkowości oraz działalności grupy regulowanej. Koszty audytu są z reguły ponoszone przez wspólnika/akcjonariusza występującego z wnioskiem. Jeżeli jednak audyt wykaże nadużycia lub działania na szkodę spółki albo rażące naruszenie prawa lub umowy/statutu spółki, wspólnik/akcjonariusz może zażądać zwrotu tych kosztów od spółki, w której przeprowadzono audyt.

Zakres badania może być ograniczony dwójako. Po pierwsze, umowa/statut spółki zależnej może ograniczać badanie jedynie do tej spółki oraz jej stosunków z pozostałymi spółkami należącymi do grupy regulowanej. Po drugie, na wniosek spółki dominującej lub spółki zależnej, której akcjonariusz lub wspólnik zgłosił żądanie, sąd rejestrowy może ograniczyć przedmiot badań lub określić sposób udostępnienia wyników badania, uwzględniając uzasadnione interesy wnioskodawcy lub pozostałych spółek należących do grupy regulowanej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zabezpieczenia tajemnic przedsiębiorstwa lub innych prawnie chronionych informacji.

NOWE ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI CZŁONKÓW ORGANÓW

"Obowiązek lojalności" będzie miał zastosowanie do członków zarządu i rady nadzorczej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej. Pojęcie "lojalności" nie zostało zdefiniowane, ale ogólnie przyjmuje się, że oznacza ono działanie w każdym przypadku w interesie spółki, w tym unikanie konfliktu interesów.

Nowelizacja wprowadza również koncepcję powszechnie określaną jako zasadę "biznesowej oceny sytuacji", która już istnieje w orzecznictwie. Oznacza to, że członek zarządu/rady nadzorczej spółki nie będzie ponosił odpowiedzialności za swoje działania, jeżeli działa w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i

opinii, które powinny być w odpowiednich okolicznościach uwzględnione, nawet jeśli działania te okażą się szkodliwe dla spółki. Na przykład, jeśli zarząd zdecyduje się na pozyskanie finansowania na określonych warunkach, co na podstawie sporządzonych/otrzymanych przez niego analiz i opinii można uznać za działanie na warunkach rynkowych, powinien on być zasadniczo zwolniony z odpowiedzialności, jeśli takie finansowanie okaże się ostatecznie trudne do obsługi dla spółki. Nie uchyla to jednak obowiązku działania z należytą starannością zawodową ani obowiązku lojalności opisanego powyżej.

NOWY WYMIAR NADZORU KORPORACYJNEGO

Nowelizacja rozszerza zakres obowiązków informacyjnych oraz uprawnienia rady nadzorczej w sposób zgodny z praktyką rynkową dla wielu polskich spółek.

Rozszerzony zakres obowiązków informacyjnych zarządu spółki akcyjnej

Zarząd spółki akcyjnej będzie obowiązany do informowania rady nadzorczej m.in. o:

- sytuacji spółki, w tym stanie jej majątku (pojęcie to jest zarówno szerokie, jak i niejasne i będzie wymagało doprecyzowania w orzecznictwie);
- istotnych zdarzeniach z zakresu prowadzenia spraw spółki;
- postępach w realizacji wszelkich udokumentowanych celów biznesowych i odstępstw od nich (również w tym przypadku prawo jest niejasne co do znaczenia tego pojęcia); oraz
- transakcjach oraz innych zdarzeniach lub okolicznościach, które istotnie wpływają lub mogą wpływać na sytuację majątkową spółki, w tym na jej rentowność lub płynność.

Zarząd jest zobowiązany udzielać informacji bez żadnego określonego wezwania ze strony rady nadzorczej (w odniesieniu do informacji, o których mowa w pierwszych 3 punktach), na każdym posiedzeniu rady nadzorczej lub (odnośnie informacji z ostatniego punktu) niezwłocznie po wystąpieniu odpowiednich określonych zdarzeń lub okoliczności. Ta ostatnia kwestia dotyczy również wszelkich zmian informacji uprzednio udzielonej radzie nadzorczej, jeżeli zmiany te istotnie wpływają lub mogą wpływać na sytuację spółki. Ważne jest również, że obowiązek informacyjny w odniesieniu do zarządu spółki dominującej obejmuje także informacje dotyczące jej spółek zależnych oraz powiązanych (tj. niebędących spółkami zależnymi, ale w których udział spółki dominującej wynosi 20% lub więcej).

Statut spółki akcyjnej może jednak wyłączyć albo ograniczyć te obowiązki informacyjne. Jednakże, zgodnie z prawem, zmiana statutu wymaga uchwały akcjonariuszy podjętej większością co najmniej 75% głosów oddanych.

Prawo żądania dokumentacji związanej z działalnością spółki

Nowelizacja stanowi, że zarząd powinien, na żądanie wspólnika lub akcjonariusza (zgłoszone począwszy od dnia zwołania zwyczajnego zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia) wydać mu dokumenty odpowiadające treścią corocznemu sprawozdaniu zarządu z działalności spółki, sprawozdaniu finansowemu, sprawozdaniu rady nadzorczej lub sprawozdaniu z badania niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie dwóch dni powszednich od dnia zgłoszenia żądania. Jeżeli wspólnik lub akcjonariusz tego zażąda, dokumenty powinny zostać mu udostępnione w

postaci elektronicznej. Należy zauważyć, że obowiązek udostępnienia tych dokumentów wspólnikowi lub akcjonariuszowi na co najmniej 15 dni przed zwykłym zgromadzeniem wspólników lub walnym zgromadzeniem już istnieje. Jednakże Nowelizacja uszczegóławia ten obowiązek.

Dodatkowe uprawnienia rady nadzorczej

Nowelizacja doprecyzowuje i rozszerza uprawnienia rady nadzorczej spółki w odniesieniu do istniejącego już wcześniej prawa żądania informacji i dokumentów od zarządu Spółki. Zgodnie z Nowelizacją informacje te muszą być dostarczone w ciągu dwóch tygodni od złożenia wniosku. Stanowi to zaostrenie poprzednich przepisów, w których nie określono terminu na dostosowanie się do wymogów. Sankcją za nieprzestrzeganie przepisów jest grzywna w wysokości do 50.000 zł oraz zakaz pełnienia funkcji członka zarządu, rady nadzorczej lub prokurenta przez okres 5 lat.

Radzie nadzorczej spółki akcyjnej przyznano także uprawnienie do zawetowania transakcji z jej spółką dominującą, zależną lub powiązaną. Ma to jednak zastosowanie jedynie, jeżeli wartość takiej transakcji po zsumowaniu z poprzednimi transakcjami przeprowadzonymi w tym samym roku finansowym będzie przekraczać 10% sumy aktywów brutto spółki. Uprawnienie to nie znajduje zastosowania do grup spółek i spółek publicznych oraz może zostać wyłączone na mocy statutu spółki.

Ponadto, Nowelizacja w sposób szczegółowy reguluje możliwość angażowania przez radę nadzorczą jej własnych doradców. Możliwość taka musi być jednak zawarta w umowie/statucie spółki. W umowie z doradcą spółki nie będzie reprezentował zarząd, a rada nadzorcza. Jest to istotna zmiana praktyczna, umożliwiającą radzie nadzorczej samodzielne angażowanie własnych profesjonalnych doradców.

Kolejnym dodanym uprawnieniem jest wprowadzenie możliwości ustanawiania przez radę nadzorczą doraźnych lub stałych komitetów spośród swojego grona. Do tej pory komitety te istniały w praktyce, ale nie były uregulowane przepisami KSH.

Przepisy organizacyjne

Nowelizacja rozszerza także dotychczas bardzo zdawkowe przepisy dotyczące sposobu zwoływania i odbywania posiedzeń rady nadzorczej o pewne kwestie, które dotychczas były regulowane na zasadzie dobrowolnej w umowach/statutach spółek lub regulaminach rady nadzorczej. W szczególności wprowadzono obowiązek zwołania posiedzenia w ciągu 14 dni od dnia otrzymania żądania zwołania od zarządu lub członka rady nadzorczej.

SPOSÓB LICZENIA KADENCJI ORGANÓW

Wprowadzono też krótki, acz istotny przepis precyzujący, że kadencję członka organu spółki kapitałowej liczy się w pełnych latach obrotowych. Powinno to ukrócić wieloletnie spory dotyczące liczenia okresu mandatu członków zarządu i rady nadzorczej.

PODSUMOWANIE ZMIAN

Wprowadzenie prawa holdingowego dotyczącego regulowanych grup spółek budziło od początku duże kontrowersje. Chociaż instytucja ta jest znana w innych europejskich krajach, dość powszechnie krytykowano wprowadzające ją zapisy za brak jasności w niektórych kwestiach, a w innych za zbyt dużą szczegółowość. Można też zakładać, że zarządy spółek zależnych w grupie

regulowanej, z obawy przed swoją odpowiedzialnością, mogą wykorzystywać możliwie szeroko przesłanki odmowy wykonania wiążących poleceń. Z tych wszystkich względów zakładamy, że wiele grup kapitałowych nie będzie implementować przepisów dotyczących grup regulowanych.

Niektóre z innych regulacji zawartych w Nowelizacji należy ocenić pozytywnie. W szczególności doprecyzowanie zasad odpowiedzialności członków organów korporacyjnych spółek kapitałowych i sposobu liczenia długości kadencji, które to kwestie od dawno budziły kontrowersje.

Natomiast większe wątpliwości może budzić zwiększenie zakresu obowiązków informacyjnych członków zarządu oraz surowe sankcje za ich nieprzestrzeganie, w szczególności w spółce akcyjnej. Choć trudno się nie zgodzić z intencją jaką jest pragnienie zapewnienia radzie nadzorczej możliwości niezwłocznego reagowania na określone sytuacje, może to doprowadzić do dalszego przeciążenia zarządów, które i tak muszą się orientować w ciągle zmieniającym się środowisku prawnym.

KONTAKT

Agnieszka Janicka
Partner

T + 48 22 627 11 77
E agnieszka.janicka
@cliffordchance.com

Tomasz Derda
Counsel

T + 48 22 627 11 77
E tomasz.derda
@cliffordchance.com

Grzegorz Serafin
Junior Associate

T +48 22 627 11 77
E grzegorz.serafin
@cliffordchance.com

Niniejszy Client Briefing nie omawia wszystkich aspektów przedstawianych zagadnień i nie stanowi porady prawnej ani porady innego rodzaju

www.cliffordchance.com

Clifford Chance, 10 Upper Bank Street,
London, E14 5JJ

© Clifford Chance 2022

Clifford Chance LLP is a limited liability partnership registered in England and Wales under number OC323571

Registered office: 10 Upper Bank Street,
London, E14 5JJ

We use the word 'partner' to refer to a member of Clifford Chance LLP, or an employee or consultant with equivalent standing and qualifications

If you do not wish to receive further information from Clifford Chance about events or legal developments which we believe may be of interest to you, please either send an email to nomorecontact@cliffordchance.com or by post at Clifford Chance LLP, 10 Upper Bank Street, Canary Wharf, London E14 5JJ

Abu Dhabi • Amsterdam • Barcelona • Beijing • Brussels • Bucharest • Casablanca • Delhi • Dubai • Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Istanbul • London • Luxembourg • Madrid • Milan • Moscow* • Munich • Newcastle • New York • Paris • Perth • Prague • Rome • São Paulo • Shanghai • Singapore • Sydney • Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

*The Clifford Chance Moscow office will be closed with effect from 31 May 2022.

Clifford Chance has a co-operation agreement with Abuhimed Alsheikh Alhagbani Law Firm in Riyadh.

Clifford Chance has a best friends relationship with Redcliffe Partners in Ukraine.